

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 498/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Mag. H. M., Rakúsko, zastúpeného advokátom Mgr. P. K., Ž., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4 a čl. 47 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 17 D 803/2009 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoD 6/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mag. H. M. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2011 telefaxom a 3. októbra 2011 poštou doručená sťažnosť Mag. H. M. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4 a čl. 47 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 D 803/2009 a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoD 6/2011.

Sťažovateľ v sťažnosti v podstatnom uviedol:

„Na Okresnom súde v Martine prebiehalo pod sp. zn. 17D/803/2009, Dnot 308/2009 dedičské konanie po neb. E. M., zomr. ..., naposledy bytom M., ktoré skončilo uznesením zo dňa 25. 06. 2010, pričom na tomto uznesení bola, podľa môjho názoru v rozpore so zákonom, vyznačená doložka právoplatnosti dňa 18. 08. 2010.

Uznesením OS Martin bolo rozhodnuté o všeobecnej cene majetku poručiteľky čiastkou 28.533,00 € a zároveň bolo rozhodnuté, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. území Z., zapísaných na LV 3190 a to parcely č. 454/31, 454/52, 456/82, 456/83, 456/90, 456/91, pod B r.č. 5 v 1/3 nadobúdajú dedičia, t.j. R. T., a A. V., a ja sťažovateľ a to každý z nás v 1/9-tine vzhľadom k celku. ...

Uvedené rozhodnutie OS Martin mi nebolo doručené a o jeho existencii som sa dozvedel až dňa 08. 09. 2010, kedy som uvedené rozhodnutie osobne prevzal na OS Martin a následne som proti tomuto rozhodnutiu podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie. Odvolanie som riadne zdôvodnil a následne som ho doplnil podaním zo dňa 07. 01. 2011. Po predložení môjho odvolania nadriadenému súdu bolo toto Krajským súdom odmietnuté ako podané oneskorene.

Mám zato že tak konaním odvolacieho aj prvostupňového súdu mi bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Poukazujem najmä na skutočnosť, že v súdnom spise sa nachádza doručenka zo dňa 29. 07. 2010, na ktorej sa však nenachádza môj podpis, čo je zrejmé z ostatných písomností nachádzajúcich sa v spise a ktoré som podpisoval. Podpis na tejto doručenke nie je môj a nepatrí ani žiadnej mne známej osobe. Preto je možné za dátum doručenia rozhodnutia považovať až dátum, kedy som zásielku osobne prevzal na Okresnom súde v Martine, tak ako som už uvádzal vo svojom odvolaní. Z tohto dôvodu nie je ani možné akceptovať doložku právoplatnosti vyznačenú na napadnutom uznesení.

Týmito skutočnosťami sa odvolací súd vo svojom uznesení vôbec nezaoberá a naopak tvrdí, že som s k týmto okolnosťami vo svojom odvolaní nezmieňoval. Takéto tvrdenie

odvolacieho súdu je v rozpore s odvolaciemu súdu predloženými podaniami. Skutočnosť, že sa odvolací súd nevyporiadal s mojimi tvrdeniami a argumentami ohľadom doručovania prvostupňového rozhodnutia poštovým doručovateľom v Rakúsku postihuje konanie vadou podľa § 241 ods. 2 písm. b) a c) OSP.

Rovnako chcem upozorniť na skutočnosť, že pojednávanie u notára a ako súdneho komisára prejednávajúceho dedičstvo, ktoré sa konalo dňa 21. 05. 2010 bolo vykonané v rozpore so zákonom. Na toto pojednávanie som nebol riadne predvolaný a predvolanie bolo adresované na adresu v Českej republike, kde som sa v tom čase už viac ako 10 rokov nezdržiaval ani nebýval. Táto skutočnosť bola napokon známa aj samotnému notárovi, ktorý pojednávanie vykonal napriek tomu, že bol na uvedenú skutočnosť upozornený aj zvyšnými dedičkami, ktoré priamo na pojednávaní uviedli aj moju aktuálnu adresu, kde ma bolo možné zastihnúť.

Rovnako poukazujem na skutočnosť, že napriek tomu že je zřejmé, že nie som občanom SR, hovorím po nemecky a zdržiavam sa mimo SR nebolo v konaní rešpektované moje právo podľa § 18 OSP a zásielky mi boli doručované v slovenskom jazyku, ktorý neovládam.“

Podľa názoru sťažovateľa:

„... takýmto postupom súdu mi bola odňatá reálna a efektívna možnosť konať pred súdom a z dôvodu nesprávneho právneho názoru ohľadne podstatnej skutočnosti dôležitej pre posúdenie veci, som bol vylúčený z realizácie svojich procesných práv a takýmto postupom súdu boli porušené nielen ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ale aj moje právo na súdnu ochranu v zmysle § 46 ods. 1 Ústavy SR. ...

... za týchto okolností sa vyžaduje nielen vyslovenie porušenia práva a príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základných práv sťažovateľa, ale aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ako prostriedku na dovŕšenie ochrany porušovaných základných práv mňa sťažovateľa. Z týchto dôvodov považujem za primerané finančné zadosťučinenie sumu vo výške 3.300,00 EUR.“

Na základe uvádzaných skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa Mag. H. M. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 4, 47 ods 4 Ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd postupom Krajského súdu v Žiline vo veci vedenej pod sp. zn. 7CoD/6/2011 a postupom OS Martin boli porušené.

2. Ústavný súd SR zrušuje rozhodnutie KS Žilina 7CoD/6/2011 zo dňa 28. 04. 2011 a OS Martin 17D/803/2009 zo dňa zo dňa 25. 06. 2010 a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd SR zakazuje Krajskému súdu v Žiline a Okresnému súdu v Martine pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd sťažovateľa Mag. H. M. v ďalšom konaní a prikazuje ďalšie konanie bez porušovania základných práv sťažovateľa

4. Sťažovateľovi Mag. H. M. sa priznáva finančné zadošťačenie vo výške 3.300,00 EUR, ktoré sú mu Krajský súd v Žiline a Okresný súd v Martine povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia

5. Sťažovateľovi Mag. H. M. sa priznáva náhrada trov konania v sume uvedenej v písomnom vyhotovení rozhodnutia, ktorú mu je Krajský súd v Žiline a Okresný súd v Martine povinný zaplatiť spoločne a nerozdielne k rukám Mgr. P. K., advokáta, Ž. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody

uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Zo zapožičaného spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 17 D 803/2009 ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal 26. augusta 2011 na krajskom súde dovolanie proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 7 CoD 6/2011 z 28. apríla 2011, ktoré bolo 31. augusta 2011 postúpené okresnému súdu na ďalšie konanie. *Z obsahu dovolania sťažovateľa vyplýva, že dôvody dovolania vrátane ťažiskovej právnej argumentácie sú identické s dôvodmi uvedenými v sťažnosti podanej ústavnému súdu.*

Ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných procesných noriem (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov). Ide o jeden zo základných princípov, ktoré ovládajú konanie pred ústavným súdom, a to o princíp subsidiarity. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, II. ÚS 196/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je táto sťažnosť považovaná za prípustnú až po

rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie ústavnej sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. novembra 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04 alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54).

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2011